

UAB „TOKSIKA“ RIZIKOS VALDYMO POLITIKA

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Ši UAB „Toksika“ rizikos valdymo politika remiasi Bendrovės vizija, misija, vertybėmis ir strategijoje patvirtintomis veiklos kryptimis ir tikslais.
- 1.2. Šioje UAB „Toksika“ rizikos valdymo politikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:
 - 1.2.1. **Bendrovė** – UAB „Toksika“;
 - 1.2.2. **Politika** – ši Bendrovės rizikos valdymo politika;
 - 1.2.3. **Valdyba** – Bendrovės valdyba;
 - 1.2.4. **Bendrovės vadovas** – Bendrovės generalinis direktorius;
 - 1.2.5. **rizika** – įvykių, kurie gali daryti neigiamą arba teigiamą įtaką Bendrovės veiklai (strategijos įgyvendinimui, finansiniams rezultatams, aplinkai, darbo saugai, reputacijai, etc.), galimybė;
 - 1.2.6. **rizikos savininkas** – Bendrovės valdymo organas arba darbuotojas, atsakingas už konkrečios rizikos valdymą tam tikroje Bendrovės veiklos srityje ir turintis įgaliojimus bei išteklius tą riziką valdyti;
 - 1.2.7. **rizikos valdymo koordinatorius** – Bendrovės vadovo paskirstas darbuotojas, atsakingas už rizikos valdymo proceso koordinavimą;
 - 1.2.8. **rizikos lygis** – rizikos dydis, išreikštas rizikos tikimybės ir rizikos galimo poveikio sandauga. Kiekvienai rizikai gali būti priskirtas „žemas“, „vidutinis“, „didelis“ arba „kritinis“ lygis;
 - 1.2.9. **rizikų žemėlapis** – visų identifikuotų ir įvertintų rizikų sąrašas, klasifikuotas pagal rizikos tikimybę, rizikos galimą poveikį ir rizikos lygį. Rizikų žemėlapis paruošiamas taip pat ir grafiniu formatu;
 - 1.2.10. **rizikų registras** – nuolatos aktualizuojamas dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie rizikas, įskaitant rizikos pobūdį, savininką, kilmę, galimą poveikį, tikimybę, lygį ir elgsenos su rizika strategiją;
 - 1.2.11. **rizikos valdymo priemonių planas** – dokumentas, kuriame numatomos konkrečių rizikų valdymo priemonės ir paskirstytos atsakomybės už konkrečių priemonių įgyvendinimą.
- 1.3. Politikos tikslas – nustatyti rizikos valdymo principus, procesą ir atsakomybes, siekiant užtikrinti saugią aplinkai Bendrovės veiklą, darbuotojų saugą ir Bendrovės strategijos įgyvendinimą.
- 1.4. Politika nėra taikoma korupcijos pasireiškimo rizikoms valdyti. Korupcijos pasireiškimo rizikos, kylančios Bendrovės veikloje, mažinimas ir jos valdymas priskiriamas Bendrovės Antikorupcinės politikos taikymo sričiai.
- 1.5. Politika taikoma visiems Bendrovės Valdybos nariams, vadovams ir darbuotojams.
- 1.6. Politikai įgyvendinti Bendrovė:
 - 1.6.1. rengia ir tvirtina rizikos įvertinimo tvarką, kurioje pateikiama rizikos tikimybių nustatymo ir galimo poveikio pagal kiekvieną poveikio vertinimo kriterijų nustatymo tvarka;
 - 1.6.2. rengia, tvirtina ir nuolatos atnaujinama rizikų žemėlapij;
 - 1.6.3. rengia, tvirtina ir nuolatos atnaujinama rizikos valdymo priemonių planą;
 - 1.6.4. rengia ir tvarko rizikų registrą.

2. PAGRINDINIAI RIZIKOS VALDYMO PRINCIPAI

- 2.1. **Saugios veiklos užtikrinimo principas** (saugi žmonėms ir aplinkai veikla yra svarbiausias Bendrovės prioritetas, todėl rizikos valdymo procese didžiausias dėmesys turi būti teikiamas toms rizikoms, kurios susijusios su poveikiu žmonių (įskaitant darbuotojus) gyvybei ir sveikatai bei poveikiu aplinkai);
- 2.2. **Integralumo principas** (rizikos valdymas yra ne atskira savarankiška veikla, o struktūruotas procesas, neatsiejama visų Bendrovės veiklos procesų ir priimamų sprendimų dalis, sudėtinė valdymo ir kontrolės sistemos dalis);
- 2.3. **Informacijos aktualumo ir patikimumo principas** (rizikos valdymas turi būti paremtas patikimais ir aktualiais duomenimis, įskaitant statistinius, istorinius, taip pat stebėjimo ir (arba) ekspertinio vertinimo būdu gautus duomenis);
- 2.4. **Efektyvumo ir proporcingumo principas** (rizikos valdymas turi būti efektyvus, valdymo priemonėms skiriamos lėšos turi būti paskirstomos racionaliai ir ekonomiškai pagrįstai, o konkrečios rizikos valdymo kaina neturi viršyti alternatyvių kaštų, kuriuos Bendrovė patirtų nevaldydama tos rizikos);
- 2.5. **Skaidrumo principas** (Bendrovė yra atvira visuomenei, todėl interesų turėtojams atskleidžia informaciją apie esmines rizikas, priimamus sprendimus joms valdyti ir tų sprendimų motyvus).

3. RIZIKOS VALDYMO PROCESAS IR PROCESO DALYVIŲ ATSAKOMYBĖS

- 3.1. Rizikos valdymo procesą sudaro tokie etapai:
 - 3.1.1. Rizikų identifikavimas, vykdant nuolatinę išorinės ir vidinės aplinkos stebėseną;
 - 3.1.2. Rizikos analizė ir įvertinimas pasireiškimo tikimybės ir galimo poveikio aspektais;
 - 3.1.3. Rizikų žemėlapiu sudarymas ir jo tvirtinimas;
 - 3.1.4. Rizikų valdymo priemonių plano sudarymas, paskirstant atsakomybes už plane numatytų priemonių įgyvendinimą, ir jo tvirtinimas;
 - 3.1.5. Rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimas;
 - 3.1.6. Rizikų ir jų valdymo priemonių plano įgyvendinimo nuolatinė stebėseną ir periodinė kontrolė.
- 3.2. Rizikos valdymo proceso schema pateikta 1 pav.

1 pav. Rizikos valdymo proceso schema

3.3. Rizikos valdymo proceso dalyvių atsakomybės apibrėžtos 1 lentelėje.

1 lentelė. Rizikos valdymo proceso dalyvių atsakomybės

Rizikos valdymo proceso dalyvis	Dalyvio atsakomybių sritis
Valdyba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politikos tvirtinimas, reguliari (ne rečiau kaip kartą per metus) jos peržiūra, esant poreikiui – atnaujinimas; ▪ Rizikų, kurioms priskirtas „kritinės rizikos“ lygis, valdymo kontrolė; ▪ Periodinė rizikų ir rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo kontrolė.
Bendrovės vadovas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rizikos įvertinimo tvarkos tvirtinimas, reguliari (ne rečiau kaip kartą per metus) jos peržiūra, esant poreikiui – atnaujinimas; ▪ Rizikų žemėlapių tvirtinimas, reguliari (ne rečiau kaip kartą per ketvirtį) jo peržiūra, esant poreikiui – atnaujinimas; ▪ Rizikos valdymo priemonių plane numatytų priemonių svarstymas ir atsakomybių už priemonių įgyvendinimą paskirstymas; ▪ Rizikos valdymo priemonių plano tvirtinimas, reguliari (ne rečiau kaip kartą per ketvirtį) jo peržiūra, esant poreikiui – atnaujinimas; ▪ Rizikų, kurioms priskirtas „kritinės rizikos“ lygis, stebėseną; ▪ Rizikų, kurioms priskirtas „didelės rizikos“ lygis, valdymo kontrolė.
Rizikos valdymo koordinatorius	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rizikų žemėlapių sudarymas, remiantis rizikų savininkų pateikta informacija; ▪ Rizikų valdymo priemonių plano sudarymas, remiantis rizikų savininkų pateikta informacija; ▪ Rizikų registro tvarkymas, remiantis rizikų savininkų pateikta informacija, rizikų žemėlapiu ir rizikų valdymo priemonių planu; ▪ Rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo stebėseną; ▪ Bendrovės vadovo nuolatinis informavimas apie rizikų stebėseną ir rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo pažangą; ▪ Rizikų ir rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo stebėsenos rezultatų periodinis (ne rečiau kaip kartą per ketvirtį) pristatymas Valdybai.
Rizikos savininkas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nuolatinė išorinės ir vidinės aplinkos stebėseną ir rizikų identifikavimas; ▪ Rizikos analizė ir įvertinimas pasireiškimo tikimybės ir galimo poveikio aspektais; ▪ Rizikos valdymo priemonių siūlymas; ▪ Rizikos valdymo priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimas; ▪ Nuolatinė rizikų stebėseną; ▪ Informacijos apie identifikuotą riziką, jų įvertinimo rezultatus, siūlomas valdymo priemones, priemonių įgyvendinimo pažangą ir rizikų stebėsenos rezultatus teikimas rizikos valdymo koordinatoriui.

4. RIZIKOS ĮVERTINIMAS

- 4.1. Rizikos tikimybė įvertinama penkių balų skalėje, vadovaujantis tikėtinu konkrečios rizikos pasireiškimo dažnumu: labai maža tikimybė – 1 balas, maža tikimybė – 2 balai, vidutinė tikimybė – 3 balai, didelė tikimybė – 4 balai, labai didelė tikimybė – 5 balai.
- 4.2. Rizikos galimas poveikis vertinamas pagal keturis kriterijus:
 - 4.2.1. poveikis žmonių (įskaitant Bendrovės darbuotojus) gyvybei ir (arba) sveikatai;
 - 4.2.2. poveikis aplinkai;
 - 4.2.3. poveikis Bendrovės turto, įsipareigojimų, pajamų ir (arba) sąnaudų dydžiui;
 - 4.2.4. poveikis Bendrovės reputacijai.
- 4.3. Rizikos galimas poveikis pagal kiekvieną iš aukščiau paminėtų kriterijų įvertinamas penkių balų skalėje, vadovaujantis galimo poveikio mastu: labai mažas poveikis – 1 balas, mažas poveikis – 2 balai, vidutinis poveikis – 3 balai, didelis poveikis – 4 balai, labai didelis poveikis – 5 balai.

- 4.4. Kiekvienos atskiros rizikos lygis nustatomas sudauginant rizikos tikimybę ir jos galimą poveikį. Išskiriami keturi rizikos lygiai: 1-4 balai – „žema rizika“, 4-9 balai – „vidutinė rizika“, 10-12 balų – „didelė rizika“, 15-25 balai – „kritinė rizika“.
- 4.5. Priklausomai nuo rizikos tikimybės, rizikos galimo poveikio ir nustatyto rizikos lygio, kiekviena rizika įrašoma į atitinkamą rizikų žemėlapiu skiltį. Rizikų žemėlapis paruošiamas taip pat ir grafiniu formatu (2 lentelė).

2 lentelė. Rizikų žemėlapiu grafinis formatas

		GALIMAS POVEIKIS				
		Labai mažas 1	Mažas 2	Vidutinis 3	Didelis 4	Labai didelis 5
TIKIMYBĖ	Labai didelė 5	5 Vidutinė rizika	10 Didelė rizika	15 Kritinė rizika	20 Kritinė rizika	25 Kritinė rizika
	Didelė 4	4 Vidutinė rizika	8 Vidutinė rizika	12 Didelė rizika	16 Kritinė rizika	20 Kritinė rizika
	Vidutinė 3	3 Žema rizika	6 Vidutinė rizika	9 Vidutinė rizika	12 Didelė rizika	15 Kritinė rizika
	Maža 2	2 Žema rizika	4 Žema rizika	6 Vidutinė rizika	8 Vidutinė rizika	10 Didelė rizika
	Labai maža 1	1 Žema rizika	2 Žema rizika	3 Žema rizika	4 Vidutinė rizika	5 Vidutinė rizika

5. ELGSENA SU RIZIKA

- 5.1. Priklausomai nuo nustatyto rizikos lygio, taikytinos skirtingos elgsenos su rizika strategijos (3 lentelė).

3 lentelė. Elgsenos su rizika strategijos

Rizikos lygis	Elgsenos su rizika strategija
Žema rizika	Toleruojama rizika. Šiai rizikai valdyti specialių priemonių nereikia. Rizika valdoma vykstant įprastą veiklą ir taikant esamas procesų kontrolės priemones.
Vidutinė rizika	Nuolatinis stebėjimas ir (dažniausiai) specialių rizikos valdymo priemonių taikymas, siekiant šią riziką mažinti arba išlaikyti tame pačiame lygyje.
Didelė rizika	Nuolatinis stebėjimas ir specialių rizikos valdymo priemonių taikymas, aukščiausiojo lygmens vadovybės kontrolė, siekiant šią riziką sumažinti iki „vidutinės“ lygio, o tokios galimybės neturint – išlaikyti ją tame pačiame lygyje.
Kritinė rizika	Bendrovė gali prisiimti tokią riziką tik išimtiniais atvejais ir tik Valdybos sprendimu. Jeigu tokia rizika prisiimama – nuolatinis stebėjimas ir specialių rizikos valdymo priemonių taikymas, Valdybos kontrolė, siekiant šią riziką per kiek įmanoma trumpesnį laiką sumažinti iki priimtino lygio.

6. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 6.1. Politika tvirtinama ir keičiama valdybos sprendimu ir skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje.
- 6.2. Politika peržiūrima ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Esant poreikiui, Politika koreguojama, siekiant užtikrinti jos nuostatų atitikimą Bendrovės strategijai ir veiksmingumą.
- 6.3. Visi aukščiausiojo ir vidutinio lygmens vadovai, rizikų savininkai ir rizikos valdymo koordinatorius privalo susipažinti su Politika ir vykdyti jos reikalavimus. Už darbuotojų supažindinimą su Politikos nuostatomis atsakingas Bendrovės vadovas.